

mlekarice, ako so v svetlem hlevu, kakor pa v temnem. Svetloba uničuje tudi razne škodljive glive, ki sicer v temi bohotno rastejo. Zato nikar za zimo ne zabijmo oken v hlevih in jih ne zadelajmo s slamo ali gnojem. Okna naj bodo za svetlobo! Kdor pa dela nova okna v hlevu, naj dela obsežna, da bodo imela do 60 cm višine in do 80 cm širine. — Ako bo dosti svetlobe v hlevu, bo gospodar tudi bolje videl, kaj je treba popraviti, kje je treba za red poskrbeti. Tudi na jasi je treba včasih pogledati, pa jih osnažiti. Ne pravi zastoj pregovor, da krava molze pri gobcu. Ta pregovor ne velja le za krmo, ampak tudi za jaslji!

Vinska kupčija je zadnji teden bila precej živahna. Cene so se za boljše mošte nekoliko dvignile. Cene so bile: 16° — 17 K, 17° — 20 K, 18° — 22 K, 19° — 25 K, 20° — 28—30 K. Sortirano blago po 50 para več. Oni, ki imajo dovolj posode, ne prodajajo mošta, ampak ga sami sladkajo in upajo s tem doseči večjo količino sladkorja, oziroma alkohola. Žal, da je sladkor za sladkanje predrag. Nekaj pa se opaža med vinogradniki, da že vedno bolj pojmujejo, kako potrebna jim je na tem polju — združna organizacija.

Vrednost denarja. 1 avstrijski šiling 8.01 Din — 1 nemška marka 13.55 Din — 1 švicarski frank 10.95 Din — 1 francoski frank 2.23 Din — 1 češka krona 1.68 Din — 1 laška lira 2.98 Din — 1 funt šterling 276.23 Din — 1 dolar 56.93 Din.

Tržne cene na mariborskem trgu dne 13. oktobra 1928. Na ta trg so pripeljali špeharji na 36 vozeh 115 zaklani havinj, kmetje so pripeljali 4 voze krompirja, 6 vozov čebule, 8 vozov zelja, 4 voze seña in 2 voza slame. Cene so bile sledeče: špeh 15 do 30 Din; meso od svinj 16 do 18 Din; krompir 1.25 do 1.50; čebula venec od 2 do 7 Din; zelje glava 50 para do 6 Din; kumarce 50 para do 1.50 Din. — Pšenica 1 kg 3 Din, rž žito 2.50 Din, ječmen 2.50 Din, oves 1.50 Din, kuruza 2.50 Din, proso 2.50 do 3 Din, fižol 3 do 4 Din. — Kokoši komad 35 do 40 Din, piščanci 30 do 65 Din, race 30 Din komad, purani 65 do 80 Din, ribe morske 20 Din, domači zajci 10 do 25 Din. — Seno 130 do 160 Din, slama 60 do 80 Din. — Karfijola 10 do 35 Din, česen 16 do 18 Din, ohrovč glava 1 do 5 Din, sveže zelje 1.25 Din, kisló zelje 5 Din, kislá repa 3 Din, buče 1 do 4 Din, paradižniki 5 do 6 Din, en azelena 1 do 2 Din, šopek peteržilja 50 para, endivija komad 25 do 2 Din, zelenjava k juhi 50 para, glavната salata 50 p do 1 Din, hren 8 do 10 Din, špinača kupček 1 Din, gobe kupček 2 do 2.50 Din, jabolka 4 do 8 Din, hruške 5 do 9 Din, breskve 5 do 10 Din, grozdje 8 do 10 Din, mleko liter 2.75 do 3 Din, smetana 12 do 16 Din, maslo surovo 1 kg 40 do 44 Din, čajno 50 do 65 Din, kuhano 44 do 48 Din, sir komad 4 do 7 Din, jajca komad 1.75 do 2 D, med 20 do 25 Din.

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejmem dne 12. oktobra 1928 je bilo pripeljanih 334 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 90 do 125 Din, 7 do 9 tednov stari 225 do 250 Din, 3 do 4 mesece stari 360 do 450 Din, 5 do 7 mesecev stari 480 do 500 Din, 8 do 10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto stari 1000 do 1300 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 18 Din.

Učeno se sprajme za krojaško obrt pri:
Dvoršak, Maribor, Vrbanova 6. 1280

Gospodarska slika Slovenije.

Spoznavajmo svojo domovino tudi od gospodarske strani! Gospodarska slika Slovenije nam bo pokazala, v kakšnem gospodarskem položaju se nahaja danes slovenski narod in v katero smer se njegovo gospodarstvo za bodočnost obrača.

Slovenija premalo pridelala.

Slovenija ima za svoje prebivalstvo premalo zemlje sploh, in premalo rodovitne, da bi preživela prebivalce. Površine je 1,619.712 ha. Od tega je 836.358 ha polja, 690.633 gozda, ter 92.703 ha nerodovitnega sveta. Dobra polovica slovenskih kmetij ima le do 5 ha zemlje. Gozda ne zadostuje povsod za pokritje primanjkljaja v gospodarstvu. Tudi živinoreja nima tistih ugodnih pogojev, kakor druge države. Zato Slovenija ni poljedelska dežela, pač pa morajo kmetje tu druge panoge kmetijstva gojiti, morajo drugega zaslužka imeti, da se vzdržijo v gospodarskem ravnotežju.

Koliko premalo pridelala Slovenija?

Krušnega žita pridelala Slovenija od 800.000 do 900.000 centov premalo na leto. Žita za krmilo do 500.000 centov premalo, fižola in stročja sploh 28 tisoč centov premalo. Slovenija sicer toliko ne uvažja, a to kaže, da prehra na Slovenije ni zadostna, ni urejena. Ako bi to količino izpremenili v ceno, bi to bil primanjkljaj 170 milijonov Din.

Kaj Slovenija pridelala za odprodajo?

Več kakor se v Sloveniji uporabi, se pridelala krompirja 115.000 centov, repe 17.000 centov, zelja 15.000 cent., vina 29.000 hl, sadja 150.000 centov. Ta izvoz bi znašal okrog 95 do 100 milijonov Din na leto. Poleg tega pa pridejo še posebne panoge kot hmeljarstvo, ki je poseben dohodek štajerske pokrajine.

Živinoreja Slovenije.

V Sloveniji je najmogočnejša panoga kmetijstva — živinoreja. Nad polovico vse zemeljske površine služi živinoreji, in sicer do 67% vse zemlje. Leta 1924 smo pridelali na tej površini 8,678.349 centov sena, 1,066.647 centov detelje, 340.096 centov lucerne. S to krmo smo redili 61.139 konj, 411.000 goved, 309.213 prešičev, 327 oslov, 16.057 koz, 1,041.000 perutnine. Toda tudi živinoreja nazaduje. Ni izvoza, doma so cene zelo nizke.

Listnica uredništva

H. G., Marija Reka: Za vaše želje in zahteve glede lista smo vam prav hvaležni. Glede članka od 4. X. pa sporočamo, da smo in bomo stali na pozitivnem stališču tudi proti onim, ki bi eventualno ne hoteli z nami in bi raje razdor. Glede dopisov pa sporočamo, da sedanje uredništvo ni nobenega zavrnilo, ne da bi to v listnici omenilo. Bog vas živi! — Sv. Martin: Vaš dopis je zadnjič izostal pomotoma. Zato je sedaj priobčen. Vašo vzgledno požrtvovalnost pa poznamo in smo vam hvaležni! — S. F., Ljubljana: Dopis o smrti prejeli od drugod. Vaš je poleg tega za naš majhen list veliko preobširen. Pa drugič kaj. Pozdrav!

ZA NAŠO DECO

TOPLO IN MRZLO.

(Pravljica.)

Nekoč je živel mož, ki je tam daleč v temnem gozdu sekal drva. K njemu je nekega dne pristopil majhen palček, ki je bil kaj prijazen in dobre volje. Bilo pa je zelo mrzlo, saj je bilo sredi zime, in moža, ki je sekal drva, je močno zeblo v roke. Zato je sekuro večkrat odložil, pa si je sopol v roke, da bi se segrel.

Palček je to videl in je vprašal, čemu to dela. Drvar mu je razložil, da si s toplim dihom iz ust segreva premrle roke. Palček mu je verjel in je bil zadovoljen z odgovorom.

Ko pa je napočil poldan, si je hotel drvar na ognju skuhati obed. Palček je bil ostal pri njem in je radovedno gledal, kaj da bo. Ko je bila jed gotova in se je še močno kadila, drvar ni hotel čakati, da bi se ohladila, ker je bil zelo lačen. Prijel je torej za žlico in je začel zajemati. Ker pa je bila jed še jako vroča, je pihal v žlico, še preden jo je nesel v usta. Palčku se je to kaj čudno zdelo. Rekel je: »Ali jed še ni dovolj vroča od ognja, da še nanjo pihaš, kakor prej na premrle roke?« — Drvar mu je pa odgovoril, da zdaj to dela, da bi vroče grizljaje ohladil.

Tega palček ni mogel razumeti. Zato je rekel: »Ti si bitje, katerega me je strah. Iz ust ti prihaja zdaj toplo, zdaj mrzlo. Ne, pri tebi mi ni obznanja!« In odšel je brzo še dalje v temni gozd. To je bil pameten palček!

ČUDEN ZID.

Prebivalci samotne kmetije so bili nekoč med vojno v velikem strahu. Nastopila je noč, sovražnik je hodil po tistih krajih in zdaj tu, zdaj tam je bilo nočno nebo rdeče od gorečih hiš, kakor da bi bilo s krvjo pobarvano. Vrh tega je bila še zima in vreme je postajalo čimbolj mrzlo in viharo. Ljudje na kmetiji niso bili varni niti za trenutek, da se ne bi prikazal ropajoči in požigajoči sovražnik tudi pri njih, da bi jih pognal od hiše ven v mrzlo noč.

Dedek in babica, starši in otroci so ostali vso noč v sobi in so molili. Babica je čitala iz starega molitvenika. V neki molitvi z naslovom: »Molitev za čas vojne« so bile besede: »Ljubi Bog, postavi močan zid okoli te hiše, da sovražnik ne bo mogel blizu!« Hlapec, ki je bil tudi v sobi, je menil, da bi bilo vendar preveč zahtevati od Boga, naj-napravi celo zid okoli hiše.

Noč je prešla, a sovražnika ni bilo videti. Vsi so se temu čudili. Ko so pa v jutro hoteli skozi hišna vrata na prosto, so videli, da je veter napočil pred hišo toliko snega, da je bila hiša kakor z zidom zavarovana in skrita pred sovražnikovimi očmi.

Vsi so občudovali božjo previdnost. Babica pa je rekla: »Vidite, tako je

ljubi Bog postavil zid, da bi odvrnil sovražnike od našega doma. Res je bilo in bo: Kdor zaupa v Boga, ne zida na peščena tla!»

KDO NE MOLI?

Kmet je prišel v gostilno. Ko mu je gostilničar prinesel jesti, je kmet sklenil roke in je molil.

Mlad gospodič se je norčeval radi molitve in je zaklical kmetu: »Pri Vas doma menda vsi molijo!« Kmet je odgovoril: »Ne vsi!« Nato gospod: »Kdo pa ne?« Kmet: »Moji konji, voli n krave gredo k jaslím brez molitve.« Mladenič se je sramoval in jo je kmalu odkuril.

KAKO JE SORODNIKOM IME.

Naš oče, ta je Daniel, a mali sin je Mihael, in mati je Regina, nje hčerka pa Rozina, ime je bratu Kristijan, in stricu Sebastijan, sestra nam je Ivana in teta pa Suzana, bratranca imamo Martina, sestrična je Katarina, in tašča je Emilija — zdaj znana je familija.

SMEŠNICE.

Modra glavica. Janezek je na cesti opsoval prav grdo svoj sestrico, ker mu je nehote bila pohodila grad, ki ga je bil Janezek napravil iz peska. Stara gospa je pristopila in fantka poučila, rekoč: »Vidiš, mali, ni prav, da tako grdo govoriš. Glej, hudi duh te podpihuje k takim besedam! Ne poslušaj hudega duha, ampak rajši angeljčka!« — Janezek: »Bom storil tako. Zdaj mi hudi duh ves čas pravi, naj Vam rečem, da ste tako grdi in da nosa skoro nič nimate, pa se že premagujem in Vam ne bom rekel nič.«

Dober opazovalec. Učitelj učencu začetniku: »Koliko nog ima konj?« — Učenec: »Štiri, če mirno stoji. Če pa teče, jih ne morem več šteti!«

Še en opazovalec. Otrok vidi v mestu pogreb. Uslužbenci pogrebnega zavoda imajo trioglate klobuke in na njih majhno perje. Otrok: »Mama, kako je to? Drugi ljudje imajo lase na glavi, ti možje tu pa na klobuku!«

Uganka in naloga iz prejšnje številke

»Za našo deco«:

1. Beseda je: Eva — Ave.
2. Knjigi stoje tako:

Vidiš torej, da bi imel črviček od naslovne strani I. dela do zadnje II. dela samo pot 6 mm. Upam, da si sam tudi že tako računal!

Nove uganke:

1. Raste na vrtu, ima zelene cevke, ter mnogo kožic in grize ljudi. Kaj je to?
2. Dve glavi, dve roki, štiri oči, šest nog. Kaj je to?

3. Štirje bratje tečejo drug za drugim, vsak teče hitro in kljub temu se ne dobe nikoli. Kdo so ti bratje?

4. Kdor ga ima, je revež; komu manjka, temu je dobro; kdor ve zanj, temu pravijo, da je neumnež; kdor ga dela, je lenuh; kjer biva, tam je slabo; kdor ga čuje, je gluhi; kdor ga vidi, je slep. Kdo je tisti »ga«?

Zanimivosti

Zeppelin zletel v Ameriko. Te dni je zletel Zeppelin v Ameriko. Seboj je imel tudi civilne potnike in pošto. Amerika seveda sprejema take goste z največjo parado. Poleg tega pa je Amerika kar dva taka zrakoplova naročila. Vsak stane 8 milijonov dolarjev.

»Zeppelin« je došel v Ameriki. Nad 100 ur se je vozil zrakoplov »Zeppelin« iz Evrope v Ameriko. Na potu je imel težke boje z viharjem, ki mu je tudi nekaj »reber« polomil. Toda — »Zeppelin« je zdržal. Evropa in Amerika sta zopet bili le 100 ur narazen, čeprav je taka voda vmes. V nedeljo je priplaval zrakoplov nad Newyork. Amerika je navdušeno pozdravljala junake. Poveljnik zrakoplova dr. Eckener je potom radija sporočil, kdaj bo pristal. Potom radija so ga že pozdravili predsednik Združenih držav Coolidge, ki je tudi v Evropo poslal brzojavno čestitko Nemčiji. Ko je »Zeppelin« plaval nad Washingtonom, je prenehalo vse delo na ulicah, v tovarnah, na železnicah. Pristal je zrakoplov v Lakehurstu, kjer imajo nalašč za takega »gospoda« narejeno hišo. Sprejem pri pristanku je bil naravnost nad vse pričakovanje sijajen. Res ameriški! Nekateri upajo, da se bo začel sedaj reden promet med Evropo in Ameriko v zraku. Vendar je treba še malo počakati. Pride pa do tega, pride!

Mati zadnjega ruskega carja umrla. V Kopenhagenu je umrla mati zadnjega ruskega carja Marija Teodorovna, stara 81 let. Tudi na našem kraljevem dvoru je po njej, ki je bila velika prijateljica in dobrotnica srbskega naroda, desetdnevno žalovanje.

»Krasin« — ruski ledolomilec, se je vrnil. »Krasin« je mogočna ladija, ki je prav pogumno šla na pot v Ledeno morje in rešila vsaj nekatere od Nobilove družbe. Zdaj se je »Krasin« vrnil nazaj v Leningrad. Na obrežju ga je pričakovalo do 250 tisoč ljudi.

Kmete bičajo v Rusiji. Iz Rige poročajo, da so boljševiki v okolici Urala odredili javno bičanje kmetov v vseh onih vaseh, kjer se kmetje niso pokoravali boljševiškem nasilju pri odvzemu žita. Vpričo vseh žen in otrok so morali možje skozi vrste vojakov, ki so jih bičali. Ker je to početje zelo vznevoljilo vse ruske kmete, je sovjetska vlada odredila preiskavo.

Z mrtvecem je igral. Ta čuden slučaj se je dogodil pretekli teden v Monte Carlu, to je v mestu, kjer se shajajo najbolj strastni igralci za de-

nar. K mizi se je vsedel nepoznan človek in začel z lastnikom igralnice igrati. Položil je na mizo svoj zadnji denar, kakor se je pozneje izkazalo. Takoj prvič je zadel. In drugič tudi. In še tretjič. Veliko radovednežev se je zbralo okrog mize. Igralec je držal roko na mizi v znamenju, da igra dalje. Z očmi pa je divje in nepremično strmel v igralno kolo. Vsakokrat je zadel. Priigral je že 50.000 frankov. Tedaj ga je pa lastnik igralnice prijel za roko in opazil — da je igral z mrtvecem. Neznanca je najbrže takoj ob početku igranja zadela kap. Zdaj je nastala zanimiva tožba. Dediči rajnega tožijo lastnika igralnice, da naj onih 50.000 frankov plača. Ta pa trdi, da igra le z živimi in ne z mrtvimi. Sodnik bo težko sodil.

11, 11, 11, 11. Zanimiv in skrivnosten je ta naslov. Pomeni pa neko novo organizacijo, ki se je pred kratkim osnovala v Ameriki. Ta organizacija hoče izvesti, da bi 11. XI. ob 11. uri pri začetku 11. leta po svetovni vojski po celem svetu dve minuti vse delo stalo in bi naj ljudje mislili le na to, kako nekaj groznega je bila svetovna vojna. Namen organizacije je, da bi vsi narodi sveta sodelovali v tem, da ne pride več do krvavih vojsk. Organizacija se bo obrnila na vse narode in države, da naj sodelujejo pri tem.

Skladišče smodnika zletelo v zrak. Zadnji čas v Italiji zelo pogost pojav. Pretekli teden se je to zopet zgodilo v Castagnole pri Trevisu. Šest vojakov je našlo smrt pri tej eksploziji, ki se je slišala do 40 km daleč.

Potres v Turčiji. V neki turški pokrajini je bil pretekli teden zelo hud potres. 17 vasi se je zrušilo popolnoma.

V zraku skupaj trčila. Je sicer dosti prostora v zraku, pa sta vsejedno skupaj trčila dva zrakoplova nad New-Yorkom. Pet oseb je bilo mrtvih, ki so zgoreli v padajočih letalih, ker se je pri trčenju vnela zaloga ben cina.

Hiše brez oken bodo začeli zidati — v Ameriki. Zrak in luč bodo dovali posebni aparati. Hiše bodo strašno visoke, preko 600 metrov. Bodo pa baje dosti ceneje kot sedanje. Pri nas ostanemo še pri starem in bodo nove hiše še vedno imele okna.

Največji zvon na svetu je »Car Kolokol« v Moskvi. Zvon je tako velik, da se more skriti v njegovi notranjosti cela godba. Zvon leži na tleh in ima veliko odprtino, skozi katero odrasel človek komod vstopi v zvon.

Žive baklje. V Indiji, v mestu Rangoon, je počila cev pri petrolejskem skladišču. Petrolej se je razlil in ljudi je bilo naenkrat vse polno, da so si dobili petroleja. Toda naenkrat se je petrolej vnel. Plamen je objel ljudi. Bili so kot žive baklje. 48 oseb je zgorelo, na stotine pa je opečenih.

15 ujetnikov zgorelo. V severoamerikanskem mestu Ohio je nastal v kaznilnici požar. V ječah najhujših zločincev, kjer so isti bili priklenjeni, so gasilci pozabili na 15 ujetnikov, ki so živi zgoreli.